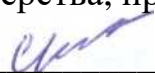

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра хірургії та акушерства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри хірургії та
акушерства, професор

 Киричко Б.П.

10 грудня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кінологія

(Міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Полтава
2020/2021 н.р.

Робоча програма міжфакультетської вибіркової навчальної дисципліни «Кінологія» для здобувачів вищої освіти Полтавської державної аграрної академії.

Мова викладання державна

Розробник: Звенігородська Т.В., к.вет.н., доцент кафедри хірургії та акушерства Полтавської державної аграрної академії

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хірургії та акушерства протокол від «10» грудня 2019 року № 6

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин -	90
Кількість кредитів –	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова
Рік навчання (курс)	3
Семестр	3
Лекції (годин)	16
Практичні (семінарські) (годин)	-
Лабораторні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
в т. ч. індивідуальні завдання (вказати вид) (годин)	-
Вид підсумкового контролю	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни. Базові знання з біології, хімії.

2. Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни: Навчити студентів теоретичним основам дресирування собак, основним методам і прийомам, особливостям спеціальної біотехніки виховання, дресирування і тренування собак; сформувати в них загальні уявлення про поведінку собак.

Завдання навчальної дисципліни: Оволодіти методами визначення умов утримання, годівлі, походження та порід собак, освоїти основні принципи дресирування та розведення, визначення клінічного статусу та виявлення основних захворювань собак.

Компетентності:

Загальні:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність спілкуватися з фахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей)
- Здатність визначати клінічний статус собаки
- Здатність надавати першу допомогу хворим собакам

- Здатність аналізувати умови утримання та раціони собак
- Здатність застосовувати основні прийоми дресирування
- Прагнення до збереження довкілля.

Програмні результати навчання:

1. Установлювати зв'язок між умовами годівлі й утримання собак та їхнім екстер'єром та конституцією, основними захворюваннями.
2. Збирати анамнестичні дані, відомості про породу та особливості розвитку.
3. Володіти основними методами і прийомами дресирування собак.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості собак

Тема 2. Утримання і харчування собак

Тема 3. Хвороби собак і надання першої допомоги

Тема 4. Екстер'єр собак та конституція

Тема 5. Походження та породи собак

Тема 6. Розведення собак

Тема 7. Основи дресирування

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	Лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості собак	14	2	-	-	-	8
Тема 2. Утримання і харчування собак	12	2		2	-	4
Тема 3. Хвороби собак і надання першої допомоги	14	2		2	-	8
Тема 4. Екстер'єр собак та конституція	10	2		2	-	4
Тема 5. Походження та породи собак	14	2		-	-	8
Тема 6. Розведення собак	12	2		4	-	12
Тема 7. Основи дресирування	14	4		4	-	16
Усього годин	90	16	14	-		60
Індивідуальні завдання:	-	-	-	-	-	-
ЗАЛК						

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Харчування собак. Поживні речовини (білки, жири, вуглеводи, харчові волокна, мінеральні речовини, мікроелементи, вітаміни), необхідні для організму собак. Характеристика основних продуктів, що застосовуються для годівлі собак.	2
2	Хвороби собак і надання першої допомоги. Поняття про хвороби собак. Ознаки здорової і хворої собаки. Надання першої допомоги. Техніка дачі ліків хворій собаці	2

3	Екстер'єр собак та конституція. Будова й основні відхилення від норм. Визначення віку по зубах. Конституція собак. Поняття про конституцію та її значення при відборі племінних і користувальних собак. Конституційні типи собак, особливості їх екстер'єру і поведінки	2
4	Розведення собак. Методи розведення. Поняття про відбір, підбір і систему племінної роботи в клубах собаківництва. Статевий цикл собаки. Поняття про статеву зрілість і терміни її настання у кобелів і сук. Тічка і в'язка сук. Щенність, її тривалість та зовнішні ознаки. Пологи.	4
5	Основи дресирування. Зоопсихологічні особливості поведінки собак. Собака в родині людини. Взаємовідносини дресувальника і собаки. Схема організації інстинктивної поведінки. Генетичні фактори поведінки. Функціональна організація центральної нервової системи. Вправи з початкового курсу дресирування	4
	Разом	

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Анатомо-фізіологічні особливості собак. Система органів руху. Скелет собаки. Будова кісток, суглобів. Їх значення і функції. М'язова система, будова м'язів та їх функції. Поняття про м'язові втомлення та їх причини. Значення фізичного тренування для розвитку м'язової системи. Біомеханіка руху.	8
2	Утримання і харчування собак. Утримання собак. Утримання собак у вольєрах, на прив'язі, вільне утримання та в квартирі. Вплив умов утримання на працездатність собак. Особливості утримання сук у період тічки. Вичісування, миття та купання собак.	4
3	Хвороби собак і надання першої допомоги. Поняття про незаразні і заразні хвороби. Травматичні пошкодження, теплові удари, укуси змій, отруєння, рахіт, авітамінози. Основні заразні хвороби собак. Коротке ознайомлення з основними заразними хворобами собак. Сказ, чума плотоїдних, ентерит, гепатит, гельмінтози, демодекоз, сверблячка, стригучий лишай, шкірні паразити. Заходи профілактики зараження і розповсюдження хвороб	8
4	Екстер'єр собак та конституція. Екстер'єр та кондиція собаки. Проведення вимірювань.	4
5	Походження та породи собак. Породи собак. Зоологічна та продуктивна кваліфікація порід. Характеристика та стандарти собак. Особливості поведінки собак різних порід	8
6	Розведення собак. Значення чистопородного розведення. Споріднене розведення, його позитивні та негативні сторони. Поняття про лінії і сімейства. Складання графіку використання собак для племінного розведення.	12
7	Основи дресирування. Виховання цуценят. Методика і техніка дресирування собак за дисциплінарними навичками. Методика і техніка дресирування собак для спеціальних служб. Правила і нормативи іспитів і змагань. Основи спортивних змагань із собаками	16
	Разом	60

7. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання, форми поточного і підсумкового контролю

При оцінюванні знань студентів по дисципліні застосовують поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль: контроль знань студентів з дисципліни «Кінологія» в міжсесійний період здійснюється під час проведення всіх видів занять за формою яку обирає викладач. Результати поточного контролю відображаються в журналі обліку навчальних занять.

Перевірка засвоєння студентами учбового матеріалу здійснюється такими методами: усне чи письмове експрес опитування перед початком лабораторних занять або шляхом тестування, а також при відпрацюванні пропущених занять. Опитування студентів проводиться по матеріалах минулих лекцій або лабораторних занять. При цьому студенту ставиться одне або два питання, але може бути задане питання і з попереднього матеріалу. Це буде залежати від чіткості відповіді студента на поставлене питання. Особлива увага приділяється розв'язку студентами завдань творчого характеру та вмінню застосувати набуті теоретичні знання на практиці.

Заходами поточного контролю є експрес опитування на лабораторних заняттях, контроль відвідування лекцій і лабораторних занять, виконання лабораторної та самостійної роботи, ведення конспектів.

Оцінки, отримані під час поточного контролю враховуються при виставленні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни та при атестації студентів.

При визначенні рівня успішності студентів використовується 100 - бальна система діагностики знань, яка враховує крім виявлених предметних знань студентів, їх аналітичне мислення, культуру, цілеспрямованість, працездатність, акуратність, ініціативність, творчу активність.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюються наступними заходами із засвоєння навчального матеріалу.

Відвідування лекцій та ведення конспекту (0-4 бали):

0 – здобувач вищої школи відсутній на лекції;

1 – здобувач вищої школи відвідав лекцію, але не законспектував матеріал лекції;

2 – лаконічно законспектував матеріал лекції, в основному тезисами, відсутні таблиці, рисунки;

3 – законспектував матеріал лекції частково;

4 – повній мірі законспектував матеріал лекції, подано систематизацію й виділення головного, охайно, є посилання на рекомендовану літературу.

Виконання лабораторних робіт та їх захист (0-4 бали):

0 – здобувач вищої школи відсутній на лабораторному занятті;

1 – здобувач вищої школи відвідав лабораторне заняття;

2 – здобувач вищої школи присутній на лабораторному занятті, виконав поставлені перед ним завдання, але не захистив роботу;

3 – здобувач вищої школи присутній на лабораторному занятті, виконав поставлене перед ним завдання, захистив роботу, але не продемонстрував вміння аналізувати, робити висновки;

4 – здобувач вищої школи присутній на лабораторному занятті, виконав

поставлене перед ним завдання, розкрив тему, захистив роботу, сформулював й обґрунтував висновки.

Виконання завдань самостійної роботи (0-4 бали):

0 – здобувач вищої школи не виконав завдання самостійної роботи;

1 – здобувач вищої школи виконав завдання самостійної роботи не в повному обсязі;

2 – лаконічно дав відповіді на поставлені завдання, в основному тезисами, відсутні таблиці, рисунки;

3 – дав відповіді на поставлені завдання, не продемонстрував вміння аналізувати, робити висновки;

4 – повній мірі законспектував матеріал, підготував презентацію по темі, подано систематизацію й виділення головного, охайно, є посилання на рекомендовану літературу.

Опитування (0-4 бали):

0 – здобувач вищої школи відсутній на опитуванні;

1 – здобувач вищої школи погано володіє матеріалом, дає приблизне визначення основних термінів та понять.

2 – здобувач вищої освіти дає визначення основних термінів та понять, але не може розкрити етіологію та патогенез захворювання, а також обґрунтувати методи лікування;

3 – здобувач вищої освіти дає визначення основних термінів та понять, розкриває етіологію, патогенез та методи лікування, але не демонструє вміння аналізувати, робити висновки;

4 – в повній мірі орієнтується в темі, виявляє здатність до аналізу, робить висновки.

З пропущених лекцій здобувачі вищої школи пишуть реферати, після перевірки виставляються бали.

Самостійна робота виконується згідно методичних вказівок, перевіряються викладачем, бали виставляються в журналі.

Результати поточного контролю успішності здобувачів відображаються в журналі обліку навчальних занять і використовуються викладачами для :

- Забезпечення ритмічної роботи студентів
- Своєчасне виявлення важких для засвоєння розділів навчальної дисципліни і відповідного корегування навчального процесу
- Виявлення здобувачів, що відстають й давання їм допомоги
- Організації індивідуальної роботи творчого характеру з найбільш підготовленими здобувачами.

Підсумковий контроль. Підсумковий семестровий контроль здійснюється за підсумками результатів поточного контролю знань і вмінь студентів.

8. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Відвідування лекції	Виконання лабораторних робіт	Виконання самостійної роботи	Опитування	
Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості собак	4	-	4	4	8
Тема 2. Утримання і харчування собак	4	4	4		16
Тема 3. Хвороби собак і надання першої допомоги	4	4	4	4	12
Тема 4. Екстер'єр собак та конституція	4	4	4		16
Тема 5. Походження та породи собак	4	-	4	4	8
Тема 6. Розведення собак	4	8	4		16
Тема 7. Основи дресирування	8	8	4		24
Разом	32	28	28	12	100

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення. Скелети тварин, плакати, навчальне відео, презентації, телевізор, термометри, бинти, ветеринарні препарати.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гибет Л.А. Ваша собака / Гибет Л.А. - М. : ЗКСМО-пресс, 2002. - 382 с.
2. Гигаури В.С. Диета собак / Гигаури В.С. - М. : Зйвис, 1991. - 120 с.
3. Нотт Т.А. Домашний настольный справочник по дрессировке собак / Т.А. Нотт, Д.О. Купер - М. : Центрполиграф, 2001. - 81 с.
4. Оберлендер Г. Дрессировка и натаска охотничьих собак / Оберлендер Г. - М. : Аквариум, 2004.
5. Руководство по организации кинологической службы МЧС России / Рыбинский В.В., Заславский И. З., Колпакова Е.Е., Умбля Е.А. - М. : Спорт и культура. 2003.
6. Соколов В., Шубкина А., Букварева Е. Собаки мира / Соколов В., Шубкина А., Букварева Е. - М. : АСТ, 2005. - 608 с.
7. Сотская М. Н. Племенное разведение собак / М.Н. Сотская, Н.Н. Московкина. - М. : Аквариум - Принт, 2006. - 304 с.

Допоміжні

1. Фольмерхаус Б. Анатомия собаки и кошки / Б. Фольмерхаус, Й. Фревейн пер. с нем. — М. : Аквариум, 2003. — 580 с.

2. Чебикина Л. Дрессировка служебных собак : справочник / Чебикина Л. — М. Аквариум — Принт, 2005. — 416 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

2. www.nbuv.gov.ua Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.

3. <http://uku.com.ua/> Кінологічна спілка України